

تصمیمات محاکم

تصمیم دیوان عالی تمیز بر ابرام

در مورد صدور چک بی تاریخ بعنوان کلاه برداری

چک شده در صورتیکه متهم هیچگونه دلیل بر صحت و واقعی بودن اظهارات خود اقامه نکرده و قرینه و اماره بر تحقق این ادعاء در پرونده عمل مشهود نمی گردد با اینحال نظریه محکمه بر عدم انطباق عمل با ماده استنادیه و بالملازمه جرم نبودن عمل مورد ادعاء اساسی و ملاکی ندارد و عمل متهم با کیفیات فوق الاشعار در نظر محکمه کلاه برداری محسوب است بنا بر این حکم مستأنف عنه فسخ میگردد و متهم بر طبق ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی محکوم است به ششماه حبس تأدیبی

محکوم علیه تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه (۲) پس از رسیدگی در حکم شماره ۹۹۳۹ ر ۲۲۰۵ بتاريخ ۱۶ ر ۱۰ ر ۱۶ چنین رأی داده است :

« چون از طرف خواستار تمیز نسبت بحکم مورد درخواست هیچگونه اعتراضی نشده و از جهت رعایت اصول محاکمه و تشخیص تفسیر و تطبیق عمل مورد حکم (بکیفیتی که در نظر محکمه استیناف محرز گردیده) با ماده استنادیه اشکال مؤثر موجب نقض بنظر نمیرسد لذا حکم مورد درخواست تمیز باتفاق آراء ابرام می گردد. »

کسی به اتهام اینکه چک بی تاریخ صادر کرده و باین جهت بانک برداشته بر حسب شکایت دارنده چک باستناد ماده ۲۳۸ (راجع به کلاه برداری) مورد تعقیب واقع و دادگاه جنحه عمل را مشمول ماده نام برده ندانسته و متهم را تبرئه کرده است - مدعی العموم استیناف خواسته - دادگاه استیناف پس از رسیدگی چنین رأی داده است :

(خلاصه اعتراض آنکه با در نظر گرفتن اینکه متهم در مقابل دینی که بشاکی داشته چکی بی تاریخ صادر و بشاکی داده که بواسطه نداشتن تاریخ پرداخت نشده و بدین طریق شاکی را فریب و مقداری از او کلاه برداری کرده جرم او و انطباق عمل با ماده استنادی محرز و تبرئه مورد نداشته - اعتراض مزبور موجه و وارد بنظر میرسد زیرا مطابق اعتراف متهم مشارالیه با کسی مجاسه داشته که چک را از باب آن بان کس داده که او نیز در مقابل بدهی چک به دیگری که شاکی خصوصی است انتقال داده و پس از مراجعه به بانک بعلت نداشتن تاریخ وجه آن از طرف بانک برداشته نشده و در موقع اخطار شاکی و تقاضای قید تاریخ متهم بجای اینکه رفع این منقصت را نماید و بوظیفه خود عمل نماید متعذر به تسویه حساب با ناقل چک و باطل بودن

تصمیم دیوان عالی تمیز بر نقض

در موردیکه تراشیدن اسمی در سند و نوشتن نام دیگری بجای آن جعل دانسته نشده

تراشیدن یا تراشیدن یا قلم بردن یا محو یا الحاق یا اثبات یا سیاه کردن
کسی با اتهام دزدیدن پروانه شوفری کسی و تراشیدن

بموجب ماده ۹۸ قانون مجازات عمومی - جعل و تزویر عبارت است از ساختن نوشته یا سند یا چیز دیگری بر خلاف حقیقت یا ساختن مهر یا امضاء یا بقصد تقلب

اسم او و پدرش و بجای آن نوشتن اسم خود و پدرش مورد تعقیب واقع و دادگاه جنائی پس از رسیدگی چنین رأی داده است .

(از نظر اینکه جعل عبارت است از ساختن نوشته یا سند طبق ماده ۹۷ قانون مجازات عمومی و محقق عنوان ساختن همانا شبیه سازی است بطوریکه در بادی نظر موجب شبهه گردد و با تعمق و تأمل مخالفت با حقیقت کشف شود در این مورد تغییراتی که متهم در ورقه پروانه شوفری داده بطوری ظاهر و واضح است که در بادی نظر هم آن تغییرات محسوس است و بناء علیه این عملیات همانا تخریب و ابطال آنورقه است نه جعل متهم را از قسمت جعل تبرئه نموده اند و راجع بسرقت نظر بر اینکه شب واقعه عمل او را با ماده ۲۲۶ قانون مجازات تطبیق و با رعایت تخفیف بر طبق ماده

۴۵ او را بدو ماه حبس تادیبی محکوم نموده اند) - مدعی العموم استیناف از رأی مزبور تمیز خواسته - شعبه (۵) دیوان عالی تمیز پس از رسیدگی در حکم شماره ۱۳۰۷۰۲۲۸۵ بتاريخ ۴/۱۰/۱۶ چنین رأی داده است: « عملی که مورد نظر محکمه بوده یعنی تراشیدن اسم و اسم پدر کسی از سندی و نوشتن اسم خود و اسم پدر خود بجای آن بقصد اینکه در آتیه از آن سند استفاده کند مشمول ماده ۹۷ قانون مجازات عمومی است و عنوان جعل بر آن صادق میآید و شبیه نوشتن در ماده مزبوره یا جای دیگر قید نشده و شرط صدق عنوان جعل قرار داده نشده بنابراین اعتراض مدعی العموم استیناف در قسمت راجع به جعل وارد بنظر میرسد و چون مورد تعدد جرم است و در تعیین مجازات مؤثر حکم ممیز عنه در هر دو قسمت نقض میشود ... »

تصمیم دیوان عالی آریز بر نقض

در مورد رد عرض حال استیناف از قرار صلاحیت که در معنی قرار عدم توجه دعوی بوده

بموجب ماده (۸) قانون تسریع - استیناف از قرار صلاحیت با حکم در ماهیت دعوی ممکن است ولی قرار عدم توجه دعوی مستقلاً قابل استیناف و تمیز است . کسی بعنوان اعتراض بر ثبت بر مستدعی ثبت اقامه دعوی کرده و چون مدعی علیه را صغیر می دانسته تحت قیمومت دیگری نیز ذکر می نماید - وکیل مدعی علیه او را کبیر دانسته و مدعی نتوانسته عدم کبارت او را ثابت کند بهمین جهت محکمه قرار صادر کرده و طرح دعوی را بطرفیت قیم که مدعی در عرض حال ذکر کرده بوده قانونی ندانسته و رد کرده است - محکوم علیه استیناف داده - دادگاه استیناف پس از رسیدگی چنین رأی داده (چون تقاضا کننده ثبت شخص مهدی آقا بوده و مستانف هم طرف دعوی را مشارالیه قرار داده النهایه او را تحت قیمومه قیم معرفی کرده و این تعریف بمنزله ایراد و اعتراض بر صلاحیت تقاضا کننده ثبت و مدعی علیه دعوی میباشد و بنابراین قرار محکمه محمول است بر رد ایراد مستانف بصلاحیت مهدی مدعی علیه از نظر ادعاء عدم رشد مشارالیه و در حکم این است که

دعوی باید بطرفیت او تعقیب شود نه قیم و بنابراین قرار مستانف عنه منزل است بر رد ایراد ضمنی مستانف بصلاحیت آقای مهدی مدعی علیه و دعوی و قرار مزبور موافق ماده ۸ قانون تسریع محاکمات قبل از صدور حکم در ماهیت دعوی قابل استیناف نیست لذا قرار رد عرض حال استینافی وکیل مستانف اعلام می گردد .) محکوم علیه از قرار رد عرض حال استینافی تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه (۳) پس از رسیدگی در حکم شماره ۱۴۴۵۱/۲۳۰۰ مورخ ۲۱/۱۰/۱۳۱۶ چنین رأی داده است: « بطوریکه ظاهر رأی بدوی دلالت دارد محکمه ایراد وکیل مدعی علیها را وارد و دعوی را متوجه مدعی علیها ندانسته که این قرار منطبق با قسمت هفت از ماده ۸ قانون تسریع و قابل استیناف بوده لذا نظر محکمه استیناف در تعبیر و تأویل قرار مزبور به قرار صلاحیت و رد عرض حال استینافی مخدوش و با اتفاق آراء نقض و تجدید رسیدگی بهمان شعبه ارجاع می گردد . »

تصمیم دیوان عالی تمیز بر ابرام

در موردیکه دادگاه عقیده خبره را که کاشف از واقع بوده بر اعتراف متهم برتری داده

شده نموده و نشانیهای موجوده مؤید این امر است و عقیده اهل خبره باینکه ادوات مزبور آلت تقطیر نبوده قابل استناد نبوده (نقض حکم مورد درخواست را ایجاب نمیکند زیرا بر فرض که از اظهارات متهم این معنی را بتوان استنباط نمود چون در امور جزائی حجیت اقرار از باب کاشفیت آن از واقف و نفس الامر است و محاکم مکلف بکشف حقیقت و احراز واقع می باشند صدور حکم به برائت متهم طبق عقیده اهل خبره دائر باینکه ادوات مکشوفه آلت تقطیر نبوده اشکالی نداشته و نظر باینکه از لحاظ رعایت اصول محاکمه و قانون اشکال مؤثر موجب نقض بنظر نمی رسد حکم مورد درخواست تمیز باتفاق آراء ابرام می گردد «

کسی از طرف مدعی العموم باستناد ماده ۲۲ قانون منعم بودجه سال ۱۳۱۴ بجرم کشف آلات و ادوات تقطیر از منزل او مورد تعقیب واقع و دادگاه جنحه اورا بپرداخت یا تصدیق غرامت محکوم میکنند - دادگاه استیناف پس از رسیدگی آلات کشف شده را بر حسب رأی خبره های منتخبه آلات تقطیر الکل ندانسته و از اینجهت حکم مزبور فسخ و متهم را تبرئه می کند - اداره رسیدگی قاچاق تمیز خواسته دیوان عالی تمیز شعبه (۲) پس از رسیدگی در حکم شماره ۲۲۸۸۱۰۴۷۶ بتاريخ ۱۲/۱۰/۱۶ چنین رای داده است :

« اعتراضات خواستار تمیز بر حکم استینافی خلاصه آنکه (شخص متهم اعتراف به آلت تقطیر بودن ادوات کشف

تصمیم دیوان عالی تمیز بر ابرام

در مورد عدم انطباق عملی بر قمار منظور در ماده ۲۴۳

بتاریخ ۲۰/۱۰/۱۶ چنین رأی داده است .
« اعتراض مدعی العموم استیناف بر حکم مورد درخواست تمیز بدین شرح (عمل قاب بازی در نظامنامه امور خلافی در ردیف بازی الك دولك و مقصود بازیهای بدون برد و باخت است و در اینقضیه متهم با پول قمار میکرده و قمار علنی بهر وسیله که باشد مشمول ماده ۲۴۳ قانون مجازات عمومی و جنحه محسوب است) وارد نیست زیرا همانطور که محکمه بدوی و استینافی تشخیص داده اند عمل قاب بازی در نظامنامه امور خلافی در ردیف اعمال دیگری که در بعضی از آن اعمال معمولاً برد و باخت هم میشود (شیر و خط) از امور خلافی شناخته شده و باین قبیل بازیهای کودکانه ولو گاهی ضمناً برد و باختی هم بشود عرفاً اطلاق قمار بنحوی که منظور قانون گذار در ماده ۲۴۳ قانون مجازات عمومی بوده نخواهد شد و چون اشکال اصولی و قانونی دیگری هم بنظر نمی رسد حکم مورد درخواست تمیز باتفاق آراء ابرام می گردد . «

بموجب ماده ۲۴۳ قانون مجازات عمومی - مجازات کسانیکه علناً مشغول بقمار میشوند از هشت روز تا ششماه حبس تأدیبی است .

کسی بانتهام ارتکاب قاب بازی در قهوه خانه باستناد ماده ۲۴۳ قانون مجازات مورد تعقیب پارکه واقع و دادگاه جنحه پس از رسیدگی عمل متهم را مشمول ماده استنادی ندانسته و او را بر شق ۵ از ماده (۲) نظامنامه امور خلافی (راجع با شغال بیازی قاب و نخم مرغ بازی شیر و خط و الك دولك و امثال آن در معابر و میدانها و بامها که مجازات آن از سه تا پنج روز حبس تکدیبری است) منطبق و به پنج روز حبس تکدیبری محکوم مینماید - مدعی العموم استیناف خواسته و دادگاه استیناف پس از رسیدگی عمل انتسابی را مشمول ماده استنادی مدعی العموم ندانسته و حکم را تأیید میکند - مدعی العموم از حکم مزبور تمیز خواسته دیوان عالی تمیز شعبه (۲) پس از رسیدگی در حکم شماره ۱۰۳۷۱/۱۰۳۳۰

رای محکمه استیناف شعبه تمیزی بر نقض

در موردیکه محکمه دعوی معترض ثالث اجرائی را بدون آنکه بطرفیت داین و مدیون

ادامه شده باشد رسیدگی کند

کافی حکم بدوی را تأیید کرده - محکوم علیه تمیز خواسته
شعبه تمیزی استیناف در حکم شماره ۱۲۶۲ مورخ ۱۶ ر ۵
پس از رسیدگی چنین رأی داده است:

(بموجب مستفاد از ماده ۷۲۹ قانون اصول محاکمات
حقوقی شخص ثالث که خود را دارای حق در ملک و مال
توقیف شده می داند میبایست بطرفیت داین و مدیون عرضحال
تقدیم نماید مستدعی تمیز در عرضحال تقدیمی بمحکمه صلحیه
تنها (داین) را طرف دعوی قرار داده و تقاضای احضار
(مدیون) را ننموده و اینکه در عرضحال استینافی هر دو نفر
را طرف قرار داده نوشته است برای اینکه از محل اقامت
و شغل مدیون کاملاً اطلاع نداشتیم او را در صلحیه دعوت
بمحاکمه ننمودیم چیران تخلف سابق را نمی کند بعلاوه بموجب
ماده ۳۰۱ قانون آزمایش کسی که در مرحله ابتدائی طرف
دعوی نبوده نمی توان او را در استیناف طرف دعوی قرار
داد بنا بر این حکم همین غنه که در تأیید حکم ابتدائی
(صلحیه صادر گردیده مخدوش بوده بموجب شق (۳) از ماده
۳۴۰ و شق (۱) از ماده ۳۴۶ نقض و چون بشرح فوق -
الاشعار عرضحال تقدیمی بصلحیه بر طبق مقررات تنظیم
نگردیده رسیدگی بصلحیه و مبادرت بصدر حکم قانونی نبوده
حکم مستانف غنه فسخ و دعوی شخص ثالث قابل استماع و
رسیدگی نیست.)

بموجب ماده ۷۲۹ قانون اصول محاکمات حقوقی
شخص ثالث که حقی بملک توقیف شده دارد یا آنرا مال خود
می داند می تواند برای توقیف مزایده عرضحال بمحکمه که
صلاحیت دارد بدهد در این مورد شخص داین و مدیون احضار
میشوند و بمحکمه که باید مزایده در حوزه آن بعمل آید مراتب
اطلاع داده میشود.

از مفاد ماده مزبور چنین فهمیده میشود که معترض
ثالث اجرائی باید عرضحال اعتراض را بطرفیت داین و مدیون
هر دو بدهد - و گرچه این ماده در مورد و فروش و مزایده
مال غیر منقول است ولی چون در قسمت مزایده مال منقول
تکلیف صریحی برای معترض ثالث اجرائی بیان نشده - ماده
مزبور قهراً قابل سرایت در مورد منقول نیز شده است.
کسی در صلحیه بر علیه کسی اقامه دعوی کرده بدین
شرح که یکدستگاه موتورسیکلت برای تعمیرات بدو چرخه
ساز داده و مدعی علیه که از در چرخه ساز مزبور طلبکار بوده
موتور او را در قبال طلب خود توقیف کرده و از محکمه رفع
توقیف را خواسته است - محکمه صلح پس از رسیدگی از
لحاظ اینکه مدعی دلیلی بر توقیف موتور مورد دعوی با آن
شماره که ذکر کرده ابراز ننموده بعلاوه شخص مدیون را
طرف دعوی قرار نداده دعوی او را غیر ثابت و مردود دانسته
محکوم علیه استیناف داده - محکمه بدایت پس از معاینه
موتور مزبور و تطبیق شماره آن و رسیدگی بعنوان قعد دلیل